

Tác hại của bão và lũ lụt tới sức khỏe

Hàng năm, nước ta phải trải qua hàng chục cơn bão, lũ lụt, để lại hậu quả nặng nề như gây ô nhiễm môi trường và tình trạng thiếu nước sạch, ảnh hưởng đến cuộc sống, sinh hoạt và sức khỏe của người dân. Môi trường và nguồn nước bị ô nhiễm làm gia tăng nguy cơ mắc nhiều loại bệnh dịch như:

- ❖ Các bệnh đường tiêu hóa như tiêu chảy, tả, lỵ, thương hàn, tay chân miệng...
- ❖ Các bệnh ngoài da, bệnh về mắt, viêm nhiễm phụ khoa...
- ❖ Các bệnh do muỗi truyền như sốt xuất huyết, sốt rét, viêm não...

Đảm bảo nước sạch ăn uống, sinh hoạt

- ❖ Trước mùa lụt bão, cần chuẩn bị và dự trữ nước sạch trong bể chứa, dụng cụ chứa nước đảm bảo an toàn.
- ❖ Trong và sau bão lụt, trường hợp không có nước sạch để sử dụng, cần xử lý nước bằng các biện pháp đơn giản.

Xử lý nước an toàn

Để xử lý nước an toàn, cần thực hiện 3 bước sau:

❖ Bước 1: Làm trong nước

- Bằng phèn chua, 1 gram phèn làm trong cho 20 lít nước

Hòa tan phèn trong 500ml nước

Đổ gáo nước đã hòa tan phèn vào dụng cụ chứa 20 lít nước

Gạn lấy nước trong sau 30 phút

- Nếu không có phèn chua có thể dùng vải lọc để lọc nước, lọc vài lần cho đến khi nước trong.
- Sử dụng thiết bị lọc nước đảm bảo chất lượng.

❖ Bước 2: Khử trùng nước

Có thể khử trùng nước bằng một trong các biện pháp sau đây:

- Nước phải được đun sôi ít nhất 1 phút kể từ lúc nước sôi.

- Khử trùng nước bằng chế phẩm diệt khuẩn nước đã được Bộ Y tế cấp giấy chứng nhận đăng ký lưu hành còn hiệu lực (theo hướng dẫn ghi trên nhãn sản phẩm).

❖ Bước 3: Trữ nước an toàn

- Trữ nước an toàn trong các dụng cụ chứa nước sạch có nắp đậy để tránh muỗi đẻ trứng.

Đảm bảo vệ sinh môi trường

1. Tổ chức vệ sinh môi trường, nhà cửa sau bão lụt (Nước rút đến đâu làm vệ sinh môi trường đến đó).
2. Thu gom và xử lý phân người, phân gia súc, gia cầm hợp vệ sinh.
3. Thu gom, phân loại và xử lý rác, xác súc vật đúng cách tránh gây ô nhiễm nguồn nước.
4. Thực hiện các biện pháp diệt bọ gậy, lăng quăng và muỗi. Phun hóa chất diệt côn trùng những nơi nguy cơ cao.

Thực hiện vệ sinh cá nhân

- ❖ Rửa tay bằng xà phòng/ xà bông và nước sạch

Trước khi: - Chế biến thức ăn
- Ăn
- Cho trẻ ăn

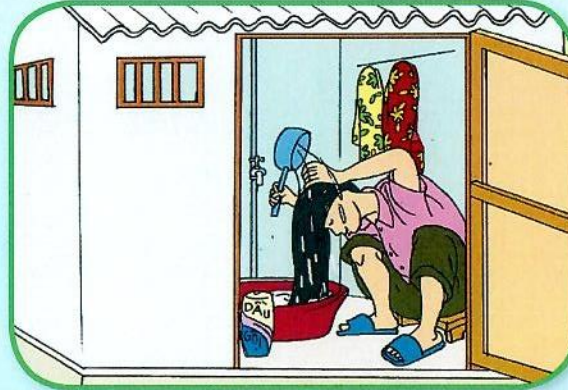
Sau khi: - Đi vệ sinh
- Vệ sinh cho trẻ

- ❖ Rửa mặt bằng khăn mặt riêng. Giặt và phơi khăn ra nắng.

- ❖ Tắm, giặt bằng nước sạch và xà phòng (xà bông). Chú ý vệ sinh bộ phận sinh dục (đặc biệt là phụ nữ và trẻ em gái), tránh ngâm mình trong nước bẩn.

- ❖ Sử dụng nước sạch để chế biến thực phẩm.

- ❖ Thực hiện ăn chín, uống chín.

- ❖ Không ăn thức ăn ôi thiu; không ăn thịt gia súc, gia cầm mắc bệnh hoặc chết không rõ nguyên nhân.

CỤC QUẢN LÝ MÔI TRƯỜNG Y TẾ - BỘ Y TẾ

XỬ LÝ NƯỚC VÀ VỆ SINH MÔI TRƯỜNG TRONG MÙA BÃO LỤT

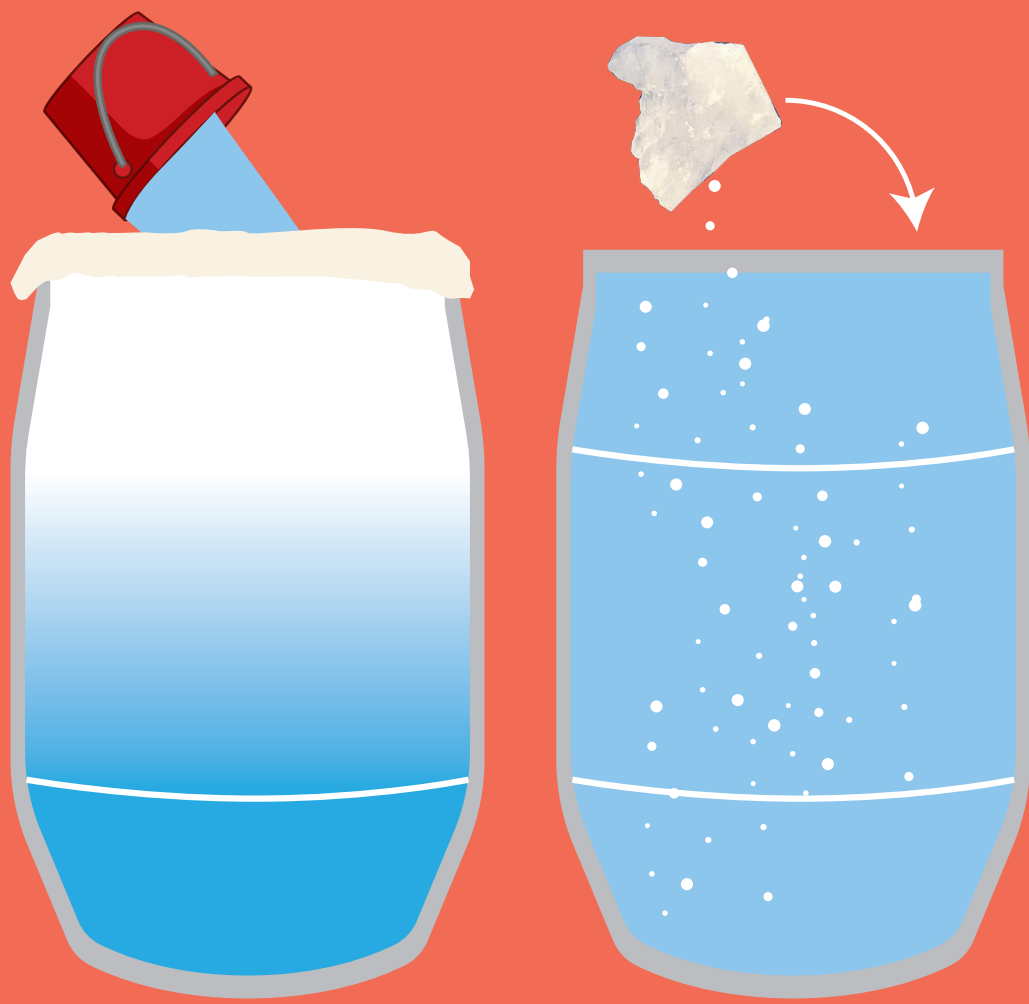

XỬ LÝ NƯỚC ĂN UỐNG TRONG MÙA LŨ LỤT

QUY TRÌNH CHUNG XỬ LÝ NƯỚC ĂN UỐNG

Làm trong nước
bằng **phèn chua**
hoặc **vải**

Khử trùng bằng
Cloramin B
hoặc **Clorua vôi**

Uống

Đun sôi

XỬ LÝ NƯỚC ĂN UỐNG TRONG MÙA LŨ LỤT

CÁC BƯỚC LÀM TRONG NƯỚC

1g PHÈN CHUA

20 lít nước

Hoà lượng phèn tương đương thể tích nước cần làm trong vào 1 gáo nước cho tan hết

Đổ gáo nước vào chum, vại, lu, khạp hay thùng nước rồi khuấy đều

Chờ 30 phút cho cặn lắng hết xuống đáy rồi gạn lấy nước trong

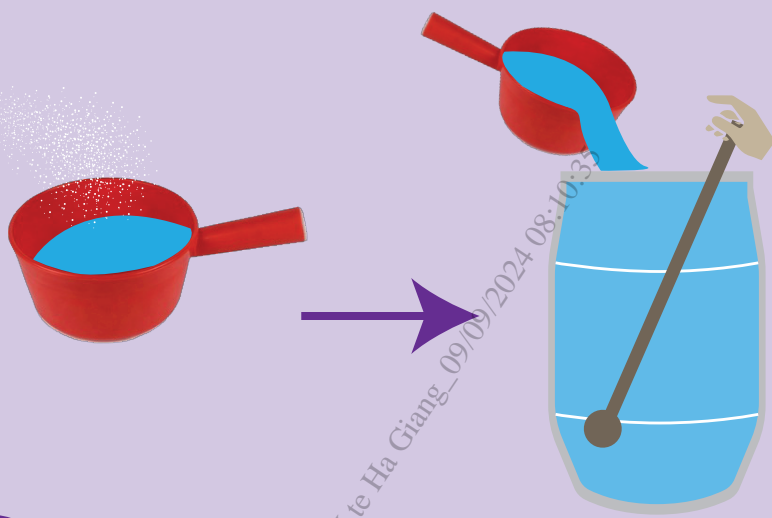

Nếu không có phèn chua thì dùng vải sạch để lọc nước loại bỏ cặn bẩn, làm vài lần cho đến khi được nước trong

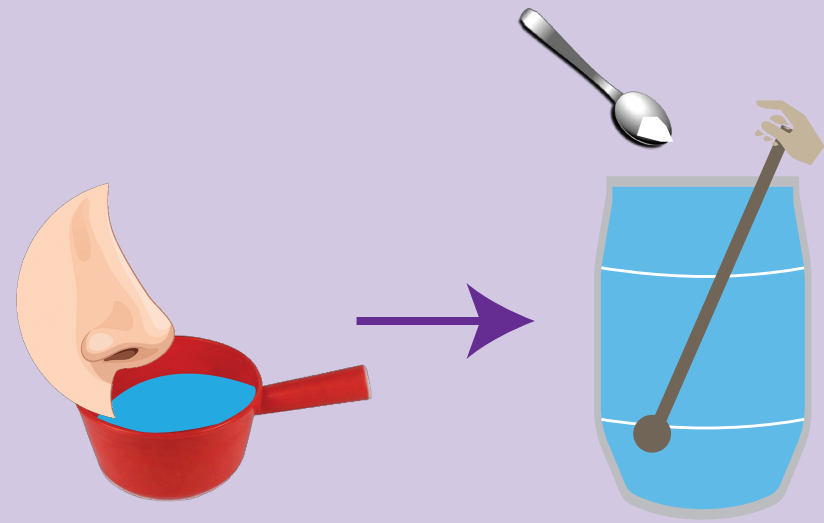

XỬ LÝ NƯỚC ĂN UỐNG TRONG MÙA LŨ LỤT

CÁCH KHỬ TRÙNG NƯỚC UỐNG

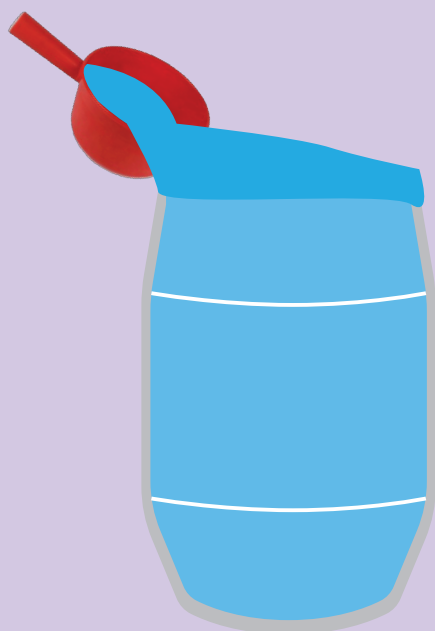

- 1** Hoà tan lượng hoá chất cần thiết cho lượng nước cần khử trùng vào một gáo nước rồi đổ vào bể/thùng chứa, khuấy đều

- 2** Múc nước lên ngửi, nếu không thấy mùi Clo thì cho thêm khoảng 1/3 thìa canh bột hóa chất trên vào nước và khuấy đều

Cho thêm đến khi nào nước có mùi Clo thì dừng lại

- 3** Múc nước tưới lên thành bể/thùng chứa để khử trùng xung quanh

- 4** Nước sau khử trùng 30 phút là sử dụng được

LƯU Ý

Không thực hiện khử trùng đồng thời với đánh phèn (vì phèn hoặc các chất hữu cơ trong nước sẽ hấp phụ hết Clo hoạt tính và làm mất tác dụng khử trùng của Clo)

Sau khi khử trùng ngửi thấy mùi Clo thì việc khử trùng mới có tác dụng

Nếu lỡ cho quá nhiều Clo chờ thêm nửa giờ hoặc một giờ nữa cho bớt mùi nồng

Nước sau khử trùng vẫn phải đun sôi rồi mới uống được

Loại hoá chất dùng phổ biến nhất

Cloramin B dạng viên 0,25g

Cloramin B dạng bột 27% Clo hoạt tính

Aquatabs 67mg

XỬ LÝ NƯỚC ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT SAU BÃO LỤT

KHỬ TRÙNG NƯỚC GIẾNG

HÓA CHẤT KHỬ TRÙNG

Bột Cloramin B
liều 10g/m³ nước

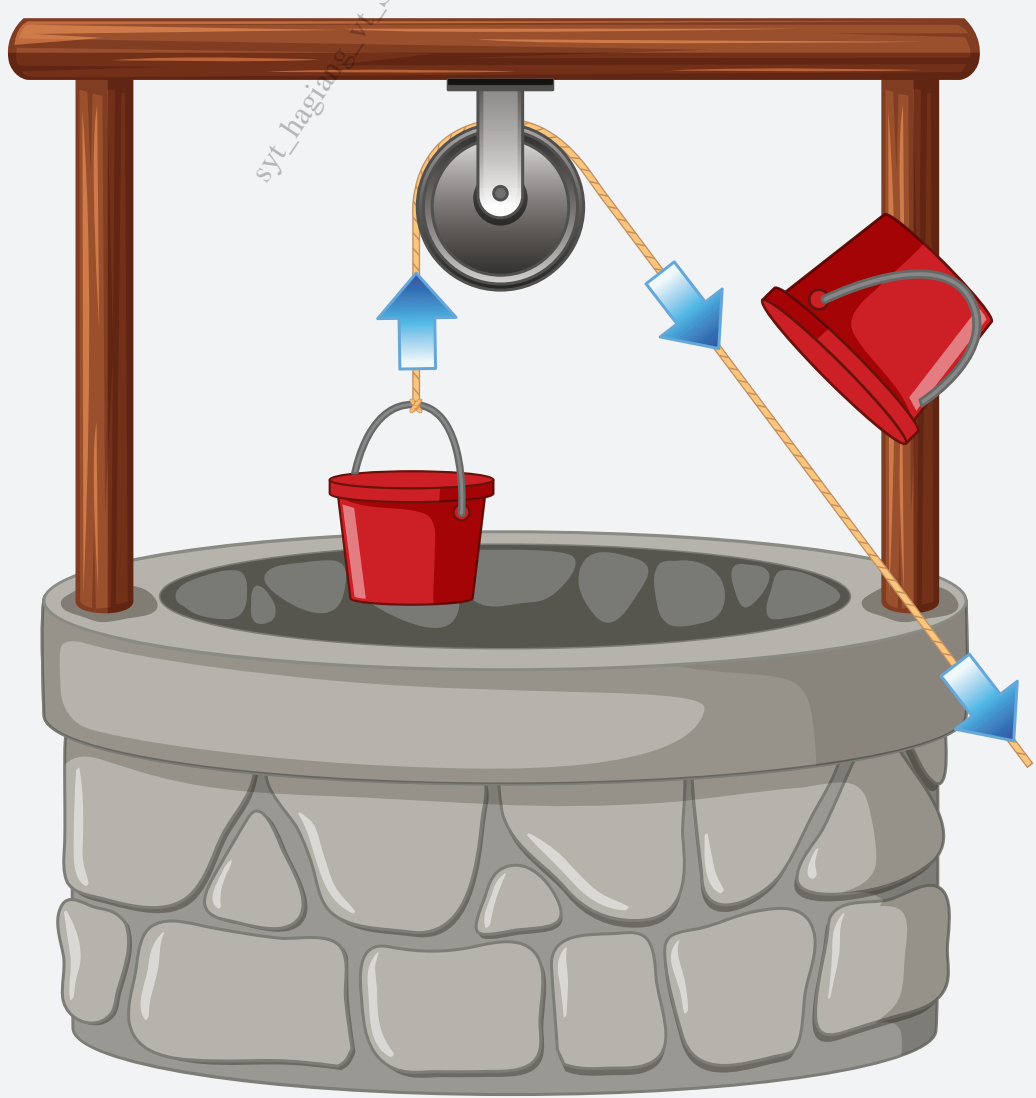
Clorua vôi 20%
(13g/m³ nước)

Clorua vôi 70%
(4g/ m³ nước)

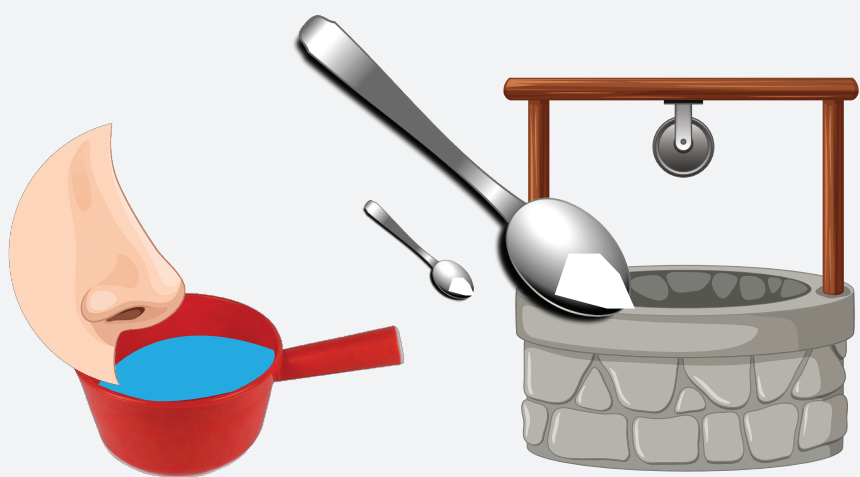
CÁCH SỬ DỤNG

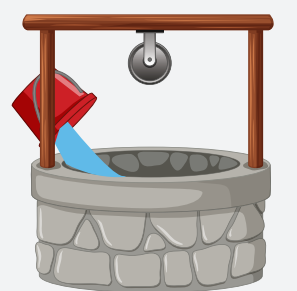
Múc 1 gầu nước, hoà lượng hoá chất nói trên vào, khuấy cho tan hết. Tưới đều gầu nước này vào giếng

Thả gầu cho chìm sâu đến nửa cột nước rồi kéo lên kéo xuống 10 lần

Mức nước giếng đã khử trùng dội lên thành giếng để khử trùng

Để khoảng 30 phút là có thể dùng được

Nếu không ngửi thấy mùi Clo trong nước thì cho thêm 1/3 thìa canh bột hóa chất vào giếng và khuấy đều.
Cho thêm đến khi nào nước giếng có mùi Clo thì thôi

LƯU Ý

- Nếu nước chưa được làm trong hoàn toàn thì phải cho thêm bột Cloramin B
- Nếu không có hoá chất khử trùng, chỉ ăn uống nước đã đun sôi 10 phút trở lên và không ăn các loại rau sống rửa bằng nước chưa khử trùng.
- Nước giếng đã khử trùng bằng Cloramin vẫn phải đun sôi mới được uống.
- Sau khi khử trùng ngửi thấy mùi Clo thì việc khử trùng mới có tác dụng

“ Nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đó ”

XỬ LÝ NƯỚC ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT SAU BÃO LỤT

LÀM TRONG NƯỚC GIẾNG

LIỀU LƯỢNG

phèn chua **50g/m³ nước**, tối đa **100g/ m³** nếu nước đục nhiều

CÁCH SỬ DỤNG

hoà tan hết lượng phèn cần thiết vào một gầu nước

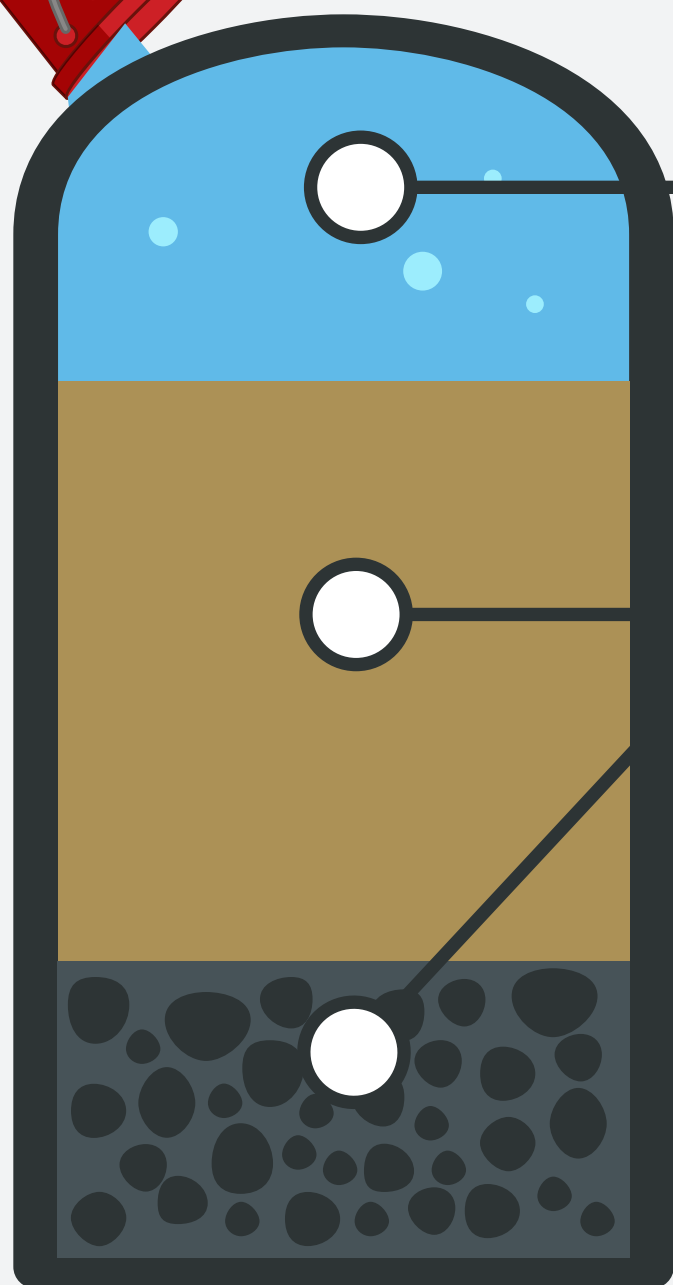
tưới đều lên giếng nước

thả gầu chìm sâu xuống nước rồi kéo mạnh lên khoảng 10 lần;

để 30 phút đến 1 giờ cho cặn lắng hết

NẾU KHÔNG CÓ PHÈN CHUA ĐỂ LÀM TRONG NƯỚC GIẾNG THÌ LÀM BỂ LỌC CÁT TẠM THỜI

● đổ nước giếng vào cho đến khi nước chảy ra trong thì lấy để khử trùng.

● cho một ít đá hoặc gạch vỡ lót ở đáy, đặt một mảnh bao tải gai lên trên rồi đổ cát dày khoảng 25 - 30cm

● dùng thùng, xô hay vại thể tích 20 - 30 lít, đục một lỗ đường kính 1cm trên thành cách đáy thùng 5cm

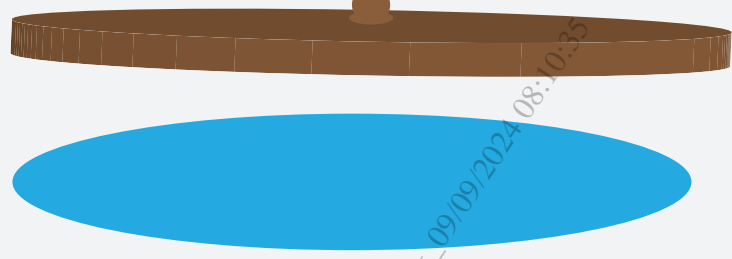
“ Nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đó ”

XỬ LÝ NƯỚC ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT SAU BÃO LỤT

THAU RỬA GIẾNG KHƠI, GIẾNG ĐÀO

Tháo bỏ nắp và nilông bịt miệng giếng

syt_hugiang_vt_So Y te Ha Giang_09/09/2024_08:10:33

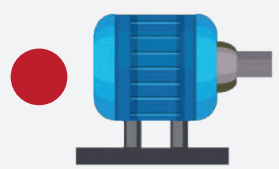

Dùng nước giếng dội lên thành cho trôi hết đất cát và rác bám trên thành giếng và sàn giếng.

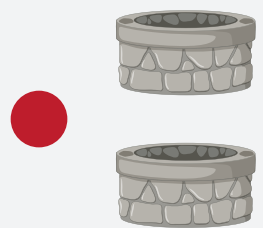
Khởi thông tất cả các vũng nước xung quanh khu vực giếng

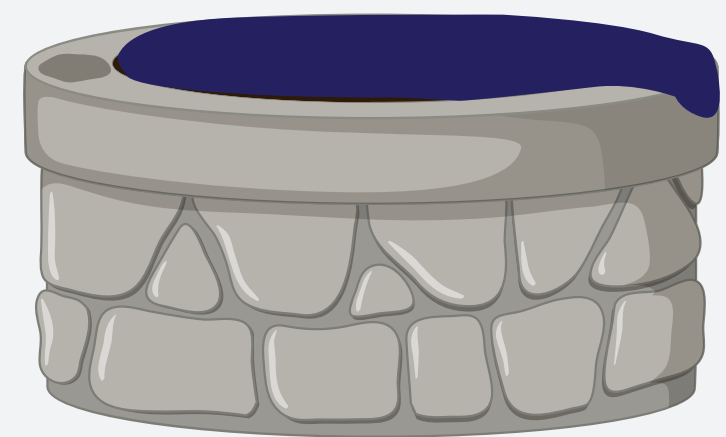
GIẾNG BỊ NGẬP LỤT, NƯỚC ĐỤC PHẢI THAU VẾT GIẾNG NGAY

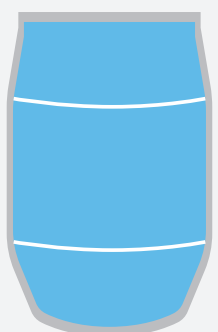
Mức nước hoặc dùng máy bơm (nếu có thể) hút cạn nước và vét hết bùn cặn

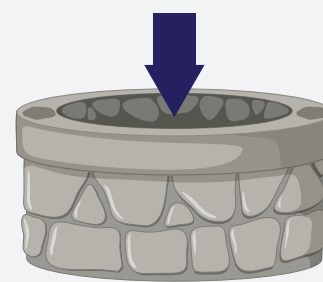
Nếu không thể thau vét được thì nên chọn một giếng khác để xử lý và dùng chung

Nếu tất cả các giếng trong khu vực đều không thể thau vét được thì xử lý tạm thời:

mức vài chục lít lên bề chứa rồi đánh phèn và khử trùng, dùng hết làm mẻ khác

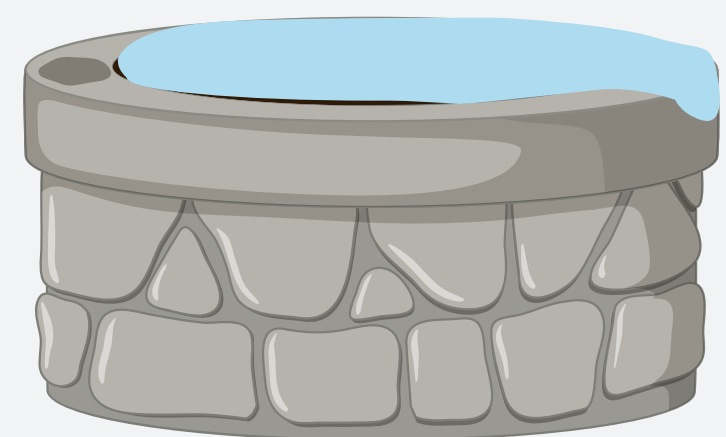

chờ vài ngày sau mức nước giếng xuống thấp tiến hành thau rửa

GIẾNG BỊ NGẬP NHƯNG NƯỚC LỤT KHÔNG TRÀN VÀO GIẾNG VÀ NƯỚC GIẾNG TRONG

Phải khử trùng trước khi sử dụng, có thể khử trùng ngay nước trong giếng. Nếu điều kiện cho phép thì mức cạn và thau rửa giếng.

LƯU Ý

Các giếng đã bị ngập lụt phải thau rửa và khử trùng mới được sử dụng.

Khi có hàng loạt giếng bị ngập lụt không thể xử lý hết thì ở mỗi cụm dân cư nên chọn một vài giếng ít bị ô nhiễm xử lý trước để lấy nước dùng ngay.

“ Nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đó ”

XỬ LÝ NƯỚC ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT SAU BÃO LỤT

XỬ LÝ CÁC GIẾNG NƯỚC ĐỂ ĂN, UỐNG VÀ SINH HOẠT

QUY TRÌNH 3 BƯỚC XỬ LÝ GIẾNG KHƠI

Sau bão lụt, nước trong giếng khơi vẫn bị ô nhiễm rất nặng vì nắp giếng và nilông chỉ ngăn rác, cặn vào giếng chứ không ngăn được nước bẩn vào giếng

- 1 Thau rửa giếng nước
- 2 Làm trong nước giếng
- 3 Khử trùng nước giếng

GIẾNG KHOAN

- Bơm hết nước đục và bơm tiếp 15 phút nữa bỏ nước đi, sau đó có thể sử dụng được
- Cần chú ý làm vệ sinh bơm, sàn giếng

“ Nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đó ”